

ОТЧЕТ

За дейността на Народно читалище „Христо Ботев-1929“ с. Царева поляна
За 2023 година

Българското читалище се възприема от обществото като културна институция, завоювала своите позиции през годините на своето съществуване и доказала, че е необходима. Заедно с това се откроява и специфичната мисия на читалището за съхранение и развитие на традиционните ценности на нацията. В своето вече 94-годишно съществуване Народно читалище „Христо Ботев-1929“ с. Царева поляна се е превърнало в основна клетка на културата със свое място и роля в живота на местната общност. През последните години – години на бързо развитие на обществото, най-вече в технологично отношение, читалището в с. Царева поляна вече е не само традиционна културно-просветна организация за най-широк кръг от населението, но и институция, която отговаря на съвременните изисквания за бърз достъп до информация, за предоставяне по иновативен начин възможности за развитие на творческия потенциал на населението. Особено внимание се обръща на взаимовръзката между поколенията, най-вече с оглед задоволяване потребностите на младите хора. Дейността на читалището е винаги свързана с променящите се социално-икономически условия в общността, изменящите се ценности и потребности на хората. Читалището ни е един от стълбовете на българските традиции и българщината. То е средище в което цари културата, традицията и духовността, място, което обединява хората в името на доброто.

Управляващ орган на читалището е читалищното настоятелство.

Дейността на читалището ще разгледаме в няколко аспекта:

БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ: През годината се проведе чествания на дати от местния и националния календар, срещи с местни дейци на науката и културата, и разбира се – подреждане на кътове и витрини като утвърден начин за популяризиране на творчеството на авторите или събития от културния календар. Работата на библиотеката в подкрепа на образованието е особено важна екипа ни иницира и активно участва в кампании за насърчване на четенето сред децата и повишаване на грамотността като „Забавното лятно четене“ и „Чети с мен“. По случай седмицата на детската книга се включихме в инициативата „Маратон на четенето“. И по повод 80 годишнината от написването на „Малкия принц“ от Екзюпери организирахме в библиотеката четения, срещи с писатели, драматизации, конкурси, изложби и др. На 13.01. отбелязахме 125 години от рождението на Ламар, на 16.03. – чествахме 395 години от рождението на Шарл Перо, а на 01.03. с чудесни скечове отбелязахме годишнина от рождението на българския писател и хуморист Чудомир. Благодарим ви за поредния дарителски жест към нашето читалище Етап от инициативата „Подари книга на читалище в нужда“ беше нашата кампания през месец март и април 2023 г. Дарителите Тинка Янкова, Славея Андонова подариха на читалището чудесни книги, за които веднага наши определени читатели проявиха желание и бързо бяха заети от читалищната ни библиотека, за което им благодарим от сърце. Така Вие спомагате за съхраняването и развитието на читалищната библиотека.

През изминалата година библиотеката се доказва като място, което дава възможност за връзка с широката свят, място за достъпни знания в различни области и възможности за обучение и забавление! Библиотечния фонд наброява 8701 библиотечни материала. Новорегистрирани читатели – 192. Посещения 1584 – . Раздадени книги 2150 Набавени – 20.

Екипът на читалището прави всичко необходимо за да утвърдим библиотеката като значимо място за четене, общуване и срещи на общността на живо или онлайн в дигитална среда.

Отбелязахме първи юни 2023г. – международния ден на детето с игри на открито и изложба от детски рисунки. Продължава усиления творчески ръчен труд и трескава подготовка за предстоящите местни, регионални и национални конкурси за рисунки на патриотична тема. Час от тях сътворени през лятната ваканция.

ХУДОЖЕСТВЕНА-ТВОРЧЕСКА САМОДЕЙНОСТ:

Към читалището съществуват:

- Женска певческа група за автентичен фолклор
- Детска певческа група

Продължават усилен репетиции и подготовка за местни и регионални събори. Поздравления за момите лазарки от селото, които на 08.04.2023г пяха и наричаха за здраве и берекет в домовете на царевополянци. Момичетата обиколиха и посетиха къщите, пееха обредни песни, играеха и благославяха за здраве, щастие и берекет. Стопаните ги даряваха с цветя, яйца, пари, дребни

домашни сладки .След това пуснаха венчета си в реката. А момата, чийто венец реката понесе най-бързо, се избира за “кумица”.

Групите налагат своето активно присъствие и дават приноса си за разгръщане на широк спектър от разнообразни културни инициативи в селото и извън него, Като провеждането на „Бабинден”, „Сирни Заговезни”, „Месни Заговезни”, „Трифон Зарезан”, участниците са от онези будни българи, които всячески се стараят да запазят жив духа, културата и традициите ни, да ги съхранят и предадат на поколенията. Женска певческа група за автентичен фолклор участва в Национален тракийски фолклорен събор”Богородична стъпка”-Старозагорски минерални бани, на 26.08.2023 г. А на 14.10..2023. г. участие в надпяването с „ Песните на Тодор Кожухаров”. За пореден път се потопихме в шарения свят на българския фолклор.Носиите от пъстри по –пъстри, песните от хубави ,по-хубави. Участвахме и във фолклорния фестивал „Песни край Марица” в с.Доситеево.

На 17.12.2023 година участвахме в откриването на изложбена зала „Йорданка Бойдева” в село Жълти бряг. Благодарим Ви за всеотдайния самодееен труд и за това че, продължавате да пресъздавате автентичните български местни традиции и обичаи.

КУЛТУРНО – МАСОВИ МЕРОПРИЯТИЯ: Читалището организира традиционни празници и чествания, свързани с местния и национален календар.На 03.03.2023 година по традиция поставяме цветя и венци на паметната плоча поставена в парка в чест на загиналите руски войници. С жените отбелязахме Осми март –Международния ден на жената, посрещнахме Баба Марта. Участвахме в Общоселски празник и събор на 06.05., осъществихме Деня на християнското семейство. Във връзка с Ден на водата 22.03. съвместно с Основното училище „Св.Св. Кирил и Методий” представихме презентация на тема „Водата като лекарство”. И „Не погубвай живота си с дрога ,човеко”- презентация за вредата от алкохола и наркотиците.Партньори в дейностите ни са Кметство Царева поляна и Община Стамболово, както и читалища от Общината. Самодейците от читалищните състави бяха основни участници в провеждането на културните изяви и събития през годината. На 01.07. се осъществи голям концерт на ентузиазираните младежи от група „Мираж”. Амбицията им е да правят всяка година концерти на площада и да радват населението.

КРАЕВЕДСКА ДЕЙНОСТ: За да не угасне светлината на българското в клуб „Урок по родолюбие” Светлина на героичната ни българска памет провеждаме беседи и каним възрастни хора - общественици , учители с цел затвърдяване на патриотично възпитание у децата.Освен беседи на исторически теми гостите ни разказаха и лични истории и преживявания. С времето откриваме че истинската житейска мъдрост е нещо, което винаги ни е било на разположение – тя се съхранява от възрастните хора и се съдържа в историите, които те обичат да разказват.С доброволци събрахме предмети от бита на нашите деди и подредихме етнографска сбирка. Имаме и носии на над 150 години от сандъка на баба Песните са за да се пеят, хората за да се играят, а българския дух трябва да се пази жив! Благодарим на всички Вас, които ни подкрепяте, на всички дарители, партньори, доброволци, които ни помагат в общото благородно и родолюбиво дело да съхраним за поколенията ценното, съставляващо нашия български бит, традиции, култура и независима идентичност.

Осъществихме Ден на възрастните хора на 01.10. – като организирахме среща на възрастните с децата , а те ни разказаха истории от техния живот.Те притежават нещо изключително ценно – опит. Опит в живота, в отношенията с другите, в справянето със страховете и глупостта, в израстването и посрещането на сетните дни.

Тези простички истории ни напомнят, че много други хора преди нас са изпитвали същите чувства, смеели са се, отглеждали са потомците си и са мечтаели за по-добър живот. Те ни помагат да не забравяме откъде сме тръгнали, но и са мост към нашето бъдеще, защото споделяйки ги с децата си, ние съхраняваме потока на мъдростта, така че той да не спира да тече. Мъдрите възрастни хора в живота ни са ценни с това, че могат да ни разкрият кои сме ние, като най-напред ни покажат от къде идваме. Давайки ни отправни точки, те ни подаряват познанието, което ни е необходимо, за да навлезем в зряла възраст и да осъзнаем ролята си на „старейшини” в семейството и обществото .. Поглеждаме в очите на по-възрастните и виждаме нещо, което никога не можем да видим в огледалото – виждаме бъдещето си..

Самодейците подреждаха кътове и витрини по различни поводи, чествания и юбилейни годишнини. Проведени са 30 културно-масови мероприятия, традиционни празници и обичаи.Читалището ни е институция, съхраняваща паметта на времето, подхранваща духа на настоящето и грижеща се за духовното бъдеще на новото поколение, то и днес продължава своята дейност с активизъм като в

малкото ни село създава почти целия културен, социален и спортен живот, обединявайки успешно местната общност от различни социални и етнически групи, на хора в неравностойно положение и хора с увреждания. Час от тях, проведени на 01.06.; 01.07.2023г. и 01.05.2023г. Освен всичко друго имаме и мисия за създаване на добри условия за личностно и общностно развитие ,което води до повишаване на качеството на живот.

АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ. През отчетния период ръководството на читалището се осъществяваше от 6 члена. През 2023 г. са проведени 8 заседания.Настоятелството е изпълнявало стриктно вменените му от закона права и задължения.ГФО бе предаден навреме.Читалищното ръководство проявява висока загриженост към дейността, следи за законността на действията на читалището и осъществяване на неговите цели.Счетоводството на читалището през 2023г. беше организирано от библиотекаря.. Като обобщение можем да кажем че, в последните години финансовите средства са крайно недостатъчни. Минималното увеличение на държавната субсидия и тази година ни затрудни.Нямаме възможност да си платим пътя за да стигнем до фестивала. Някои фестивали ни искат и входна такса. 10 лева са много за хората с малки пенсии. И въпреки недостига на финансови средства и мизерната материална база самодейните колективи работят и се изявяват успешно. Относно сградния фонд. Сградата има крещяща нужда от основен ремонт па покривната конструкция.Входимраме докладни до Общинската администрация и очакваме разбиране и съдействие.До момента докладните ни са без движение.Стремим се да поддържаме помещенията.

Председател на Настоятелството:.....

/М.К.Романова/

ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ
„ХРИСТО БОТЕВ-1929” с.Царева поляна

за 2024 година

І. ОСНОВНИ НАСОКИ:

Народно читалището „Христо Ботев-1929” с.Царева поляна цели да развива , обогатява културния живот в селото. съхранява обичайте , песните и танците, осигурява достъп до информация. Мероприятията за деца, които организира читалището целят подобряване на приятелството между тях, творческото и информационното израстване на личността. Създават се условия , които да осигуряват правото на всяко дете, младеж или възрастен да твори , да се усъвършенства и развива уменията си. За да изпълни своите цели през 2024 година читалището е планирало своята дейност в три основни раздела :

По-важните годишнини, които ще намерят отражение в дейността на читалището:

І. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ:

Да се изгради библиотечен актив:

за работа с децата

за работа с възрастните

Срок: м.януари 2024 г.

Отговорник :Н.Тонева

Да се проведе заседание с библиотечния актив за отчитане на дейността и набелязване на мероприятия за подобряване на работата.

Да се включи в модула „Библиотеките като образователна среда”.

Срок: м.февруари 2024 г.

Отговорник :Н.Тонева

Да се подобри библиотечното обслужване по домовете

Срок :постоянен 2024 г.

Отговорник :Н.Тонева

Библиотеката да участва в Националната програма на Министерството на Културата в конкурсната сесия по Програма „Българските библиотеки съвременни центрове за четене и информираност” с цел обновяване на фонда

Библиотеката да подготви и проведе по-важните годишнини,

- ❖ 176 години от рождението на Хр. Ботев- тематична вечер „Жив е той жив е”
- ❖ Вечери на Аркадий Гайдар-На 22.01.2024 г. се навършват 120 г.от рождението му и на И.А.Крилов /1784-1833/
- ❖ 146 години от Освобождението на България-рецитал
Срок: през годината
Отг. :Н.Тонева
- ✓ Читателски конференции:„Любими автори и произведения” С произведенията на Балзак/1799г, Николай Райнов, Г.Караславов и Ерик Кестнер. „Български съвременни автори”-Здравка Евтимова, Радичков, Н.Йорданов, Хр. Фотев
- ✓ Срок:13.04.2024
Отг. :Н.Тонева -

✓ „Език свещен на моите деди“

Срок: 25.05.2024

Отг. :Н.Тонева

7.Във връзка със седмицата на детската книга и изкуства за деца да се разработи конкретен план за мероприятията за седмицата.от 02.04.2024.

Срок: 30.03.2024.

Отг. :Н.Тонева

8.Да се организира ден на приказките по Шар Перо

Срок: март 2023

Отг. :Н.Тонева

9.Да се организира:

✓ тематична вечер -презентация на тема „Водата като лекарство“

Срок: 22.03.2024

Отг. :Н.Тонева

✓ викторина„Земята и вредите ,които нанасят хората със своите действия „
- 21.04.2024

✓ викторина „Пази гората“с информационна насоченост

❖ 01.06.2024 г. –детски празник на открито – състезания и рисунки на асфалт

❖ 26.06.- с презентация за вредата от злоупотребата с алкохол и наркотици ще отбележим световния ден

❖ 01.11-ден на будителите-рецитал

III,КУЛТУРНО-МАСОВА ДЕЙНОСТ:

1. По случай 22.10.-дена на гората съвместно с учениците да се проведе викторина „Да опазим природата чиста“с информационна насоченост за най-голямото богатство на планетата – горите.

2. През 2024 година читалището ще акцентува върху мероприятия разкриващи родовия корен на стари родове от Ц. поляна –Панаевския и Арабажиевския.- 23.04.

3. Да се изготви родословно дърво на най-старите родове.

4. Да се проведат с учениците:

❖ 01.06.2024 г. –детски празник на открито - състезания и рисунки на асфалт се стремим да развиваме творческия усет на децата към красивото.За целта читалището организира състезание за изработване на предмети ,цветя от хартия и отпадъчни материали,които ще бъдат подредени и изложени за разглеждане.

❖ 26.06.- с прожектиране на филм за вредата от злоупотребата с алкохол и наркотици ще отбележим световния ден

❖ 01.11-ден на будителите-рецитал

5. Съвместно с кметството , учениците и инициативен комитет ще продължим да осъществяваме инициативата „Да изчистим България и местото където живеем“, като за целта ще организираме почистване на селото и района наоколо.

III.ХУДОЖЕСТВЕНА – САМОДЕЙНОСТ:

1. Да се утвърди репертоара и концертната дейност на самодейните колективи.

2. Групите за автентичен фолклор да подготвят своята програма и да участват в Националния фолклорен събор за народни песни и танци „Китна Тракия пее и танцува“-гр.Хасково и национален тракийски фолклорен събор „Богородична стъпка” - гр.Стара Загора, национален събор в гр.Неделино.

3. Певческата група към читалището и детската група за автентичен фолклор да пресъздадат неповторимите обичаи:

❖ „Бабин ден“-21.01.

- ❖ „Месни заговезни“-10.03..
- ❖ „Сирни заговезни“-17.03
- ❖ „Лазаруване“-27.04.
- 4. С помощта на дамски клуб „Жасмин“ да се организира ежегодното честване на Осми март-международния ден на жената,
- 5. „Цветница“ –поздравителен адрес към всички жени с имена на цветя и състезание за приготвяне на икебана от сухи свежи цветя .
  - 01.10. –деня на възрастните хора-поздравителен концерт
  - 21.11.-деня на християнското семейство

ПАРТНЬОРИ

- Община Стамболово
- ЦОП-Стамболово
- Фондация „Дар“-гр.Кърджали
- НЧ „Родопски фар“ –кв.Гледка ,гр.Кърджали
- „РосАгро –БГ“
- НЧиталище „Хр.Ботев-1926“с.Стамболово
- НЧиталище „Съзнание“ с.Жълти бряг
- НЧиталище „Развитие-1946“с.Силен

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности
- Собствени от членски внос
- ДОфинансиране от общинския бюджет

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА:

- Срок за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2024 година;
- Съгласно чл. 26 а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2024 г. Пред Кмета на Общината и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2024 г.
- При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалището е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Настоящата програма е обсъдена и приета на заседание на Настоятелството на Народно читалище „Христо Ботев 1929“ на 03.10.2023 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАСТОЯТЕЛСТВОТО
НА НЧ „ХР. БОТЕВ“, 1929 Г. : .....

/М.Романова/

Списъчен състав на Настоятелството и Проверителна комисия на Народно читалище
„Христо Ботев-1929”с.Царева поляна

Настоятелство

1. Марияна Красмирова Романова -председател
2. Виолета Дочева Делчева-зам.председател
3. Наско Тенев Йорданов-член

Проверителна комисия

1. Делка Желева Арабаджиева-председател
2. Димитрия Дялкова Митрева -член
3. Станимир Илиев Донев-член

Председател:.....

/М.Романова/

Секретар:.....

/Н.Тонева/

